

Prvo hrvaško-slovensko slavistično srečanje*

Novigrad, 25.–27. 3. 1999

V istrskem Novigradu je od 25. do 27. marca 1999 potekalo Prvo hrvaško-slovensko slavistično srečanje. Pobudo za tako obliko znanstvenega sodelovanja, prvo po osamosvojitvi obeh držav, sta dali Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani in Filozofska fakulteta Univerze v Zagrebu. Za organizacijo in izvedbo srečanja je prav gotovo zaslužna Vesna Požgaj Hadži z Oddelka za slovanske jezike in književnosti ljubljanske filozofske fakultete. Pri povezovanju interesov dveh sosednjih univerzitetnih okolij in vodenju strokovnega srečanja je pokazala veliko znanja, strpnosti in spretnosti. Na hrvaški strani je organizacijo vodil profesor Marko Samardžija, predavatelj na Oddelku za kroatistiko zagrebške filozofske fakultete.

Na prvem hrvaško-slovenskem slavističnem srečanju se je zbralo okoli dvajset strokovnjakov, kroatistov in slovenistov, ki so v svojih referatih obravnavali slovenske in hrvaške književno-jezikovne teme. Vprašanja na znanstvenem srečanju so bila združena v tri tematske sklope: *slovenske in hrvaške jezikovne teme, slovenske in hrvaške književne teme ter kroatistika v Ljubljani in slovenistika v Zagrebu* (okrogla miza). Srečanje, ki je zaradi obsežnosti referatov in seveda tudi pomena obravnavanih tem trajalo dva dni, je potekalo v veliki dvorani novigrajske mestne hiše. V tematski skupini *Slovenske in hrvaške jezikovne teme*, ki sta jo vodila Ada Vidovič Muha in Marko Samardžija, je bilo predstavljenih osem referatov. Trije so obravnavali različne veje hrvaškega jezikoslovja (standardni jezik, paleoslavistiko in dialektologijo hrvaškega jezika), pet pa slovenski jezikovni diskurz. V prvi skupini so svoje referate predstavili Ada Vidovič Muha (*Imeti in biti v pomenskem prepletu*), Erika Kržišnik (*Funkcija ekspresivnih sredstev v medijih*), Marko Stabej (*Institucionalizacija jezikovne politike v državnih organih Republike Slovenije*), Simona Kranjc (*Govorna komunikacija v javnem položaju*), Vojko Gorjanc (*Korpus slovenskega jezika FIDA*), Ivo Pranjeković (*Novejše izdaje iz standardnojezikovne kroatistike*), Stjepan Damjanović (*Paleoslavistika v študiju kroatistike*) in Mira Menac Mihalić (*Dialektološka preučevanja in pouk dialektologije*). Razprava, ki je sledila, je bila plodna in zanimiva za strokovnjake obeh držav. Drugi sklop znanstvenih referatov sta vodila Miran Hladnik in Krešimir Nemeč, ki je očrtal najnovejša gibanja v hrvaški prozi. Nove zapise hrvaškega ustnega slovstva je predstavil Stipe Botica, Davor Dukić pa je obravnaval uporabo novih književnozgodovinskih sintez pri pouku starejše hrvaške književnosti. V tem sklopu so sodelovali tudi predavatelji z ljubljanske univerze: Miran Hladnik

* V jeziku in slovstvu objavljamo poročilo o Prvem hrvaško-slovenskem srečanju izpod peresa Borisa Kuzmića. Dodali bi mu radi le nekaj podatkov, ki so zunanjemu poročevalcu ostali skriti. Namen prvega srečanja je bil, da se strokovnjaki obeh fakultet zagrebške in ljubljanske univerze bolje spoznajo, da si posredujemo informacije o področjih in metodah, ki jih uporabljamo, in o položaju, ki ga imajo v univerzitetnih programih glede na dosedanjo tradicijo in prenavljanje z vključitvijo novih raziskovalcev. V protokolarnem delu srečanja so si udeleženci izmenjali knjižna darila, s katerimi bodo obogatili slavistični knjižnici obeh fakultet, na koncu srečanja pa smo se razšli s sklepom, da bomo prijavi dva raziskovalna projekta: komparativistično-korpusno jezikoslovnega in literarnovednega o stikih med slovensko in hrvaško književnostjo v 20. stoletju. V mesecih po srečanju sta bila oba projekta odobrena na hrvaškem in slovenskem Ministrstvu za znanost in tehnologijo, tako da se bodo v Novigradu zastavljena srečanja lahko v prihodnje nadaljevala na višji ravni konkretizacije in skupnih tem.

(*Univerzitetni študij slovenske književnosti*), Boža Krakar Vogel (*Prenova pouka književnosti v slovenskih šolah*), Alenka Žbogar (*Pouk sodobne slovenske književnosti v novih učnih načrtih za srednje šole*), Mateja Pezdirc (*Umetnostna besedila pri poučevanju slovenščine kot tujega jezika*), Alojzija Zupan Sosič (*Označevanje literature žensk*) in Irena Novak Popov (*Sodobna slovenska poezija*). Prvi dan znanstvenega srečanja v Novigradu se je končal z odprtjem razstave slik Mirjane Matić.

Drugi dan znanstvenega srečanja je zaznamovala okrogla miza z aktualno temo o kroatistiki v Ljubljani in slovenistiki v Zagrebu, ki jo je vodila Vesna Požgaj Hadži. Problematika študija hrvaškega jezika v Sloveniji in slovenskega jezika na Hrvaškem ter njuna prihodnost sta bili glavna tema okrogle mize, na kateri so sodelovali številni hrvaški in slovenski slavisti: Ada Vidovič Muha, Marko Samardžija, Irena Novak Popov, Cvjetko Milanja, Milojka Jakomin, Zvonko Kovač, Đurđa Strsgolavec, Vladimir Osolnik in drugi. V zelo živahnem in nadvse zanimivem pogovoru so omenili skoraj vse težave, ki tarejo sodobno slovenistiko na Hrvaškem in kroatistiko v Sloveniji. Oddelek za slavistiko Filozofske fakultete v Zagrebu še danes nima strokovnjaka za slovenski jezik, slovenistika obsega le lektorat (lektorica Milojka Jakomin) in sklope predavanj o slovenski književnosti, ki jih prostovoljno pripravlja Zvonko Kovač na temelju izkušenj iz primerjalne zgodovine južnoslovanskih književnosti. Študij hrvaškega jezika in književnosti v Sloveniji poteka skupaj s študijem srbskega in makedonskega jezika in književnosti, vendar mu je v primerjavi z nekaterimi drugimi univerzitetnimi središči v tujini namenjena večja pozornost. Položaj slovenistike na Hrvaškem in kroatistike v Sloveniji je predvsem odvisen od potreb obeh držav po takšnih študijskih smereh, manj pa od tega, kakšno kroatistiko bi si želela Hrvaška v Sloveniji ali kakšno slovenistiko bi si Slovenija želela na Hrvaškem. Sklepna ugotovitev je torej, da trenutno stanje ne zadovoljuje niti potreb, kaj šele želja obeh strani.

V dveh dneh *Prvega hrvaško-slovenskega slavističnega srečanja*, ki je potekalo v pristrčnem in prijateljskem vzdušju pod okriljem gostoljubnega Novigrada, je bilo govora o skoraj vseh skupnih vprašanjih. Organizator srečanja je napovedal, da bodo vse obravnavane teme in referati objavljeni v posebnem zborniku ali knjigi referatov. S takimi srečanji se počasi, toda vztrajno umikajo ovire in pripravljajo trdni temelji za širše sodelovanje dveh univerzitetnih mest na področju slavistike. Obe fakulteti si tudi želita, da bi takšna srečanja postala pogostejša, kar pomeni, da lahko v bližnji prihodnosti z znatno mero radovednosti in nestrpnosti pričakujemo začetek *Drugega hrvaško-slovenskega slavističnega srečanja*.

Boris Kuzmić

Filozofska fakulteta v Zagrebu

Prevod: Sanda Šukarov